

1870-01-01

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Burton-on-Trent

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 13,1

Keywords:
Carlsberg, Industrial archaeology,
brewery design, brewery
technology

SUMMARY

About the organisation and refurbishment of Mellembryggeriet.
About hops and barley.

TRANSSKRIFTION

Nytaarsdag. Aften

Kjære Carl!

Jeg seer af dit Brev, som vi modtog idag, at Du synes at være mest stemt for Planen No. 3.- Dersom Du fastholder denne Betragtning, staar det Dig frit at vælge, som Dig bedst synes.- Lad mig kun til din Overveielse sammenfatte de Betragtninger, der have ledt mig til Planen no 4 i en kort Oversigt: 1. Svalehuset synes ved en forventet Udvidelse ubetinget at burde have Plads over Midten af Gjærings- og Store- Bygningsgruppen. Det maatte altsaa flyttes, hvis det først blev anlagt efter No 3. Det samme antager jeg maatte blive Tilfældet med Fermenting Localet, der bør være saa beskyttet mod Kulde og Varme som muligt.. 2. Forbindelsen mellem samtlige Dele af Værket er bedst efter No 4.- 3. Transmissionen af Maskinerne er ligeledes bedst efter denne Plan.4. Det Ydre synes ogsaa at vinde meget betydeligt ved den centrale Beliggenhed

navnlig faaer Taarnpartiet og det eventuelle Klokketaarn først derved en passende Beliggenhed.- Jeg gjør opmærksom paa, at Facaden mod Nord bliver Hovedfacaden, hvorimod den sydlige vender Fronten mod min høitliggende Lagerbygning. 5. efter Planen 3 bliver der en lang, smal Gyde langs hele Sydsiden, uden Vendeplads for Vogne, og da den ligger indeklemmt mellem mit Steendige og Nybygningen vil den om Vinteren besværes af Sne.- 6. Efter Planen 4 bliver der mod Syd en Baggaard til at Skylle dampe Faustg, maaske i et fritliggende Skuur, osv og Gaardspladsen mod Nord, der faaer en Bredde af over 40 Alen og en Længde af c 130 Alen bliver rigeig stor.- 7. Beliggenheden af Vaanings-huset er ubetinget heldigere

efter No 4 end efter No 3, men det er vel muligt, at det kunde faae en bedre Beliggenhed paa et tilkjøbt Stykke af Bülow's Grund. Dog vil jeg paa det varmeste tilraade Dig i hvert Fald at lægge det saaledes, at Du har umiddelbar Kommunikation med Fabrikbygningerne, i alt Fald ved Hjælp af en Bedækket og lukket

Gang, saa at Du, uden at tage Overtøi og Støvler paa, kan gaae i Bryggeriet.- Dette er en Mangel ved mit Anlæg, saa jeg daglig føler, at jeg ikke uden videre kan gaae i Bryggeriet og naar jeg engang mister Kogsbølle, vil det blive meget føleligt. Hvad Brønden angaaer, er den saa rummelig, at der, om fornødent, meget godt kan bores deri senere, skjøndt den ligger under Huset. Disse Betragtninger have for mig havt afgjørende Vægt, men jeg vil, som sagt ikke paanøde dig en Plan, som Du

ikke selv synes er den bedste. Dersom Du altsaa foretrækker No 3, gaae vi strax ifærd med at bearbejde den. Brønden vil om nogle Dage være gravet til den bestemte Dybde, og i 14 Dage vil Udmuringen være færdig og saa begynde vi paa Boringen. Min Brønd i Haven er saa rig, som jeg kan ønske, siden Boringen i Januar.- Naar Du bliver færdig med Juleselskaberne, som jeg forøvrigt paa dine Vegne glæder mig over, kan Du vel om Aftnerne faae Roe til at gennemtænke Planerne og jeg ønsker da, at Du vil sende mig dine Bemærkninger saa udførligt, at jeg kan give Nebelong en endelig Plan til Architectonisk Behandling.- Naar Sedlmayr kommer til Burton maa Du hilse ham fra mig og sige at det glædede mig meget, at gjøre hans Bekendtskab. Jeg vil overordentlig gjerne besøge München og Wien til Sommer, naar jeg havde hentet dig hjemm fra England og seet mig lidt nøiere om dér, men jeg maa jo først have dig sat ind i Bryggeriet før Du kan "gaae alene".

II

Du omtalte i dit forrige Brev, at man burde følge Drehers Exempel og forsøge paa at indføre mit Øl i London. Dette kunde være meget godt, men ikke paa Drehers Viis i en Shop; derpaa har jeg ikke Greb og jeg vilde foretrække at levere det til en Agent (som dher Russet i Leith) paa Tønder til videre Forhandling paa Casks eller i Flasker.- Dersom man til Foraaret kunde opspørge et solid Firma, der vilde tage denne Forretning i sin Haand efter at have seet og smagt Prøver af mit Øl og maaske være opmuntret dertil gjennem vore Landsmaænd derovre, vilde jeg gjerne gjøre Forsøg, men det Øl (til England), som jeg har brygget nylig, maa først være 4 Maaneder gl idetmindste.- Jeg har brygget det til 16½% Balling, uanseet den høiere Told, da jeg troer, at det vil behage mest i England og give mit Trade Mark den bedste Renomee.- Apropos. Har Du hørt noget om Anvendelsen af Glycerin

istedetfor Bisulphite of Lime til bayersk ØL? En Humlehandler her har gjort mig opmærksom paa, at det skulde bruges i Tydskland og sendte mig forleden en Flaske af Dreher's Øl, som skulde være behandlet dermed. Det lignede i høi Grad mit Øl i Farve og smag, kun lidt bittere og jeg syntes at der var en svag Bismag. Forøvrigt indseer jeg slet ikke hvad Nytte Glycerin skulde gjøre. Spørg dog Sedelmayr om han veed Noget derom. Han omtalte ogsaa her en Overstrygning af Lagerfade med en Blanding af Beeg eller Harpix og Linolie, som var forsøgt i München og slet ingen Smag skulde give. Han ventede nærmere Oplysning derom hjemmefra. Spørg ham ogsaa derom.-

Jeg har nu sendt Bygprøverne fra Burton til Landbohøiskolen, hvor Analyserne skulle begynde efter Nytaar under Barfoeds Ledelse. Jeg har ogsaa skrevet til Theilmann om en

Prøve af det bedste skotske Maltbyg og gav ham Anviisning paa Younger, som jeg antager nok vil overlade mig den, hvis Theilmann ikke lettere kan faae den paa anden Maade. Desuden bliver 2 Sorter dansk Byg samt begge de tydske Analyserede. Jeg skal ikke glemme at sende Dig Afskrift deraf.- Jeg venter at faae et lille Parti Byg til et Støb fra Moltke Hvitfeldt, der er ligesaa smukt som Prøverne fra Bass. Vil Du have en Prøve af Maltet deraf og vise Malt-govenor, som sample af dansk Malt ? - Hvormeget er Tolden paa Malt i England ? Kunde man ikke gjøre Malt til England ? - Jeg troer at Du kunde gjøre Malt af dansk Byg.- Jeg haaber at jeg skal bidrage til at vore Landmænd lære at avle Maltbyg til England, men det var endnu bedre, at producere Malt til England. Hvad siger Du derom ?

Forsøm ikke medens Du er i Burton at erkundige Dig om de betydeligste og respectableste Firmaer, der handler med engelsk Humle, som Du jo maae bruge.- Før vi forlade England, var det bedst at vælge sin Leverandeur (eller maaske 2 for Concurrencens Skyld) og gjøre deres personlige Bekjendtskab. En Humlehandler, som gjerne vil gjøre sig behagelig for En, kan være til stor Nytte, som Mellemand og Raadgiver.- Jeg fik idag et nydeligt Brev fra den elskværdige Gloxin - kan Du ikke anbefale ham i Burton ? - med en Strasborger Postei.-

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Dine Nytaarsbilletter - som vare très jolis - ere afleverede og sendte til Vedkommende.- Misteltenen skal nok blive benyttet; foreløbig har Frøken Berthelsen kun prøvet dens Magt.- havde Du blot været her i Søndags! Margrethe!! x)
Med hilsener fra din Moder og alle vore vore Venner
Din Jacobsen

x) Hun og G. Rode spurgte om de maatte besøge os en Tirsdag Aften, da vi "modtage". Svaret var j' serai très heureux.

1/70 (2)
C.M.

Onsdag. Aften.

Kjære Carl!

Jeg har af det Læse, som vi maatte
idag, at du synes at være mest stolt
for Planen N°. 3. - Derfor du fastholder
denne Betragtning, staar det dig frit, at
melde, som dig bedst synes. - Lad mig
kun se din Oprindelige Sammenfatning
Betragtninges, der skal lide mig til Plan
N°. 4. i en Brev Oversigt: 1. Omalefist,
synes med en sammentat Admiration indelukket
at handle om ^{en} Plads i ^{en} Mitten af Gjæstgæst -
og Stov - ^(Gæstgæst) ^(Gæstgæst) Det maatte altsaa
flyttes, hvis det først blev anlagt efter N°. 3.
Det samme anlæg jeg maatte blive Et.
faldt med Fermenting Localat, der har
man kan betydet med Tilde og Navne
som muligt. - 2. Lovhændelsen udløse
samtlige Dels af Navnet er bedst efter
N°. 4. - 3. Evandmissionen af Medicin
er ligesom bedst efter denne Plan. -
4. Det Gode synes ogsaa at være meget
betydeligt med den centrale Betragtning

uanselig faas Tæsningsart og det
smukkeste Flottheden først som en
gæstede Bølgens. - Jeg gik op
med Hænderne, at Tæsnen med Hørd
bliver som Tæsnen, Inerind den sytlijs
menter Tæsnen med min fælliggende
Lægsbygning. 5. efter Plaan 3
bliver det en lang, smal, og
fælliggende, inden Hænderne for
Rogner, og de der ligger indtænkt,
uanselig med Hænderne og Hænderne
ind den en Hænderne hævner af
Dua. - 6. efter Plaan 4 bliver
det med Hørd en Bølgens til at
fælliggende Hænder, inden og Hænderne
med Hørd, det faas en Lægs af en
40 Alen og en Lægs af 130 Alen
bliver regelmæssig Hørd. - 7. Bølgens
af Hænderne, er ubetænkt Hænderne

efter N° 4 end efter N° 3, men det
er mit mening, at det Gænde faa en
bedre Betrygning end den nuværende
af Pøulows Grund. Det vil jeg ogsaa
naar det bliver tid til det, at
lægge det foran, at den saa imidlertid
Kommunikation med Fabrikbestyreren,
i alt det end Gælden af en beddellat
og Løbet Gælden, saa at den, inden at
Løbet Omkostning af Pøulows, den gaar
i Betrygning. - Dette er en Mangel
end mere Omkostning, som jeg dog
at jeg ikke inden midten den gaar i
og naar jeg nu ogsaa vil have
mit det bliver meget fordelagtigt.

Jeg vil end mere angaa, at den saa
nærmest, at den, som foruden, meget
godt den har det den samme, hvilket den
ligger inden Gælden. -

Dette Betrygning faa den saa
faa afgjærdet meget, men jeg vil, som
sagt, ikke gaa ind i det, som den

Atter falen fjunt er den bedste. Derfor
er det altsaa fornuftigt N° 3, naar mi
forag ipant med at bestaende den.
Erinder mig om nogle dage naar gaar
til den bestaende Dagle, og i 14 dage vil
Udruerlingen være ferdig og saa begynde mi
gaar Coringau. - Min Corand: færuer er
saa rig, som jeg kan ønske, siden Coringuen
i Pommern. - Naar du er bleven ferdig
med Juliefabrikken, som jeg forvissent er
denne Naar glædes mig om, kan du vel om
Aftenerne faa se til at gjennemtaale Pleu-
ren og jeg ønske da, at du vil sende mig
denne Remarkeringer saa retfærdigt, at jeg
kan give Nibelong en retfærdig Plan til at
betænke Besødet. - Naar Sedmayr kommer
til Burton naar du selv som fra mig og sig
at det glædes mig meget, at gjæve som bestemt
Pak. - Jeg vilde særdeles gjerne besøge
Stuten og Wien til Pommern, naar jeg sender
Juletil dig som for fughand og sat mig lidt
nærmere om det, naar jeg naar jo først som
dig sat ind i Begynde, for du kan gøre
alene.

II ¹⁷⁰ ⁽¹⁾
Du omtalte i dit forrige Brev, at man
kunde følge Doehrs forslag og forbyde
at indføre mit Skid i London. Dette kunde
meget godt, men ikke paa Doehrs Hensigt
i en Shop; derom saa jeg ikke Orde og
jeg vilde foretrække at lerne det til mit
Agent. (som ogsaa Russell i Leith) paa Cantons
til mit nye Forbundling paa Carls eller i
Alaska. - Derfor man det forsaar kunde
afspænde et solidt Forbud, der vilde tage
denne Forbudning; for saa vidt aftes at
Jens best og smagt forans af mit Skid og
maaske ogsaa af en anden Art, hvilket gaaer
nogen Landmand derom, vilde jeg gjerne
gjøre Forbud, men det Skid (dit Forbud),
saa jeg saa forbyddet sig, men først mere
4 Maanedes og idetmindste. - Jeg saa forbyddet
det til 16te i Balling, uanfækt den Jæren
Eald, da jeg tav, at det mit besage med
i forland og give mit Trade mark den
bedste Sammen. - Apropos. saa du
saa meget om Anvendelsen af Glycerin

istadlades Bisulphits af Linné till Carver's
fl. ? - En försändelse som jag gjord
mig af med honom var, att det kunde brukas
i England af samtliga mig förordade en
Slakta af Docheri fl., som kunde vara
förändrad därmed. Det liknade i sin Grad
mit fl.; samma af Pucy, Linné till Linné
af mig spjulas att det var en smag bestämning.
Sammantid iindvände jag på det som hade varit
Glycerin kunde göras. Spör jag Sedd,
måga om jag med något drömm. Jag
antalte också jag en Omständighet af
Lagradt med en blandning af Lenz eller
fångit af Linolein, som var försäp. i München
af det mig som Pucy kunde göra. Jag antade
enormt Oplysning som jag skulle
Spör jag också drömm. -

Jag var en frukt. Öppnandet som Pucy
till Landtbesökaren, som Analyserna skulle
begjuda efter Nyländs iindes Barföds Ledet.
Jag var också förord till Theilmann om en

fråen af det bedste patent Maltbyg og gam
Jens Christensen yng paa Younger, som jeg
antager nok mit ansøgte yng der, som
Huitmann ikke liden den saa der paa
andre Maade. Deruden blier de Pøtten
dansk byg sauk begge de tyde analyserne.
Jeg skal ikke glemme at sante dig Afbrift
deraf. - Jeg menter at faa et lille
parti byg til et Pøtten fra Maltby
der er ligesaa smukt som forinden fra
Pøtten. Mit den saa en fråen af Maltby
deraf og mit Malt-governor, som sample
af dansk Malt? - Frømaget er Colden
den Malt i England? Linder man ikke
gjøre Malt til England? - Jeg tror at
den Linder gjøre Malt af dansk byg, som
de ikke mildt vinge, men de forstaa ikke
selv at malte dansk byg. - Jeg saaber
at jeg skal bidrage til et mere Landmand
lære at agte Maltby til England, men det
nær endnu bedre, at producere Malt til
England. Hvad siger den Dronning?

Handwritten letter in cursive script, dated 1848. The text is written on aged paper and includes a vertical marginal note on the left side.

Handwritten marginal note (left side):
"Hvad er det for en Brev?"
"Hvad er det for en Brev?"
"Hvad er det for en Brev?"

Main text:
Læst du ikke medent du er i Borken
at retgjærdige og de betydeligste
og respektabelste Tjenere, der fandt
med regulær tjenste, som du jo var
kædet. - Der er forlædt fæglad, som du
hadde at vælge sin Læseordning (altså
maaske 2. for Læseordningen) og
gjøre det ganske naturlige Betydning.
Du fandt sandt, som gjøres med gjæde
sig befærdig for du, som naar du skal
Nytte, som Møllemand og Læderer.
Jag fik idag et ugentligt brev fra
den alskendige Gløse - som du ikke
autofala som i Borken? - med en
Storborger Posten. -
Din Nylæsebillæde - som naar
lovi jolis - som aflæse og fandt du
Hedemanns. - Møllemand skal nok
blive brugt; færdig for Læseordning
den præmet det Mølle. - fandt du blot
naar du i Borken! Margrethe!! *)
Mit fælles for den Madro og alle naar
naar den Jacoben.